

Asia: VN/18706/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot asetusluonnoksesta

Keskuskauppakamari pitää esitetty asetusta kokonaisuutena ongelmallisena. Haluamme huomauttaa, että ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä on vielä verrattain uusi ja silti siihen on tehty muutoksia jo useaan kertaan. Jatkuvat muutokset ovat koulutuksenjärjestäjien toiminnan ja talouden suunnittelun kannalta hankalia. Järkevämpää olisi, että ammatillisen koulutuksen reformista kerättäisiin systemaattisesti tietoa riittävän pitkältä ajalta ja tehtäisiin sen jälkeen esitykset tarpeellisista muutoksista hyvässä yhteistyössä koulutuksenjärjestäjien ja sidosryhmien kanssa.

Huomiot ehdotetusta opiskelijavuoden määritelmästä

Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan esitetty opiskelijavuosien määritelmä on ongelmallinen ja taistelee sitä tavoitetta vastaan, että opiskelu olisi mahdollista ympäri vuoden. Näkemyksemme mukaan järjestelmän on tuettava kaikin keinoin nopeaa opintojen etenemistä ja siirtymistä työelämään. Keskuskauppakamari huomauttaa, että esitetty malli kohtelee eriarvoisesti ei-toimialoja ja sellaisia koulutuksia, jotka pyörivät läpi kalenterivuoden.

Mikäli ehdotetulla mallilla edetään, pidämme erittäin tärkeänä, että se ei koske tutkinnon osan tai osien suorittamista. Näissä tapauksissa leikkauksen kohdistuminen heinäkuulle olisi kohtuutonta.

Huomiot tutkintojen, valmentavan koulutuksen ja muun ammatillisen koulutuksen kustannuskertoimista

Keskuskauppakamari kannattaa lähtökohtaisesti sitä, että tutkintojen kustannuskertoimet ja jaottelu koreihin noudattelee tutkintojen todellisia kustannuksia. Näemme kuitenkin ongelmallisena sen, että muutoksia ollaan tekemässä näin nopeasti uuden rahoitusjärjestelmän käyttöönoton jälkeen. Tällä hetkellä kustannustietoja on käytettävissä vuosilta 2018 ja 2019. Näkemyksemme mukaan olisi parempi antaa koulutuksenjärjestäjien sopeutua ammatillisen koulutuksen reformin tuomiin muutoksiin ja kerätä kustannuslaskentaa varten dataa pidemmältä ajalta.

Huomiot majoituksen korotuskertoimista

Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan majoitusten kustannuskertoimien muuttaminen esitetyllä tavalla on perusteltua kasvaneiden majoituskustannusten takia ja huomioiden sen oletuksen, että oppivelvollisuuden laajentaminen tulee todennäköisesti lisäämään majoitustarvetta.

Huomiot tutkintotyypikertoimista

Keskuskauppakamari kannattaa ammatti- ja erikoisammattitutkintojen painokertoimen nostamista, mutta samalla pidämme ongelmallisena sitä, että 80 % ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista on siirtymässä alempaan kustannuskoriin. Näkemyksemme mukaan ko. tutkinnot ovat keskeisiä jatkuvan oppimisen sisältöjä ja niiden järjestämiseen pitää kannustaa asianmukaisella rahoituksella. Liian pieni rahoituskerroin ja väärä kustannuskori voi mahdollisesti vähentää ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tarjontaa. Jatkuvan oppimisen tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta olisi järkevää vahvistaa ammatti- ja erikoisammattitutkintojen rahoituspohjaa.

Huomiot yrittäjän oppisopimuskoulutuksen työelämäpalautteen keräämisestä ja laskennasta

Keskuskauppakamari kannattaa esitettyä muutosta ja pitää erittäin tärkeänä, että ohessa säädetään puuttuva työpaikkapalaute kompensoitavaksi työpaikkaohjaajapalautteen pistemäärällä. Mikäli tätä ei tehtäisi, jäisi yrittäjän oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä aukko koulutuksenjärjestäjien rahoitukseen. Tällä puolestaan voisi olla negatiivinen vaikutus halukkuuteen järjestää yrittäjän oppisopimuskoulutusta.

Muut huomiot

Esityksessä esitetään työvoimakoulutuksen korotuskerrointa alennettavaksi 0,25:stä 0,09:ään. Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan pudotus on kohtuuttoman suuri eikä palvele ajankohtaisesti työmarkkinatilanteesta nousevaa tarvetta lisätä työvoimakoulutusta. Osaajapulaan tarvitaan nopeita ja tehokkaita ratkaisuja, joten ei ole perusteltua millään tavalla heikentää koulutuksenjärjestäjien halua järjestää työvoimakoulutusta. Ylikompensaatio on tässä tilanteessa perusteltua.

Valtonen Mikko
Keskuskauppakamari